

Hyvinvointikeskushankkeen etenemisen kiirehtiminen

510/10.03.02.02/2011

Perusturvalautakunta 15.12.2016 § 166

Kunnanvaltuusto hyväksyi hyvinvointikeskuksen hankesuunnitelman marraskuussa 2015 sekä hankkeen investointimäärärahat vuosille 2016-2020. Kunnanhallitus päätti 8.8.2016 kuitenkin keskeyttää hankkeen kokonaisarkkitehtisuunnittelun ja hakea sosiaali- ja terveysministeriöltä poikkeuslupaa. Heinäkuun alussa tuli voimaan sosiaali- ja terveyshuollon yli viiden miljoonan euron investointeja koskeva lupamenettely. Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi hankkeelle poikkeusluvan 13.10.2016.

Kunnan poikkeuslupahakemuksessa todettiin hankkeen kiireellisyydestä ja tarpeellisuudesta mm. seuraavaa:

- Kirkkonummen kunta on voimakkaasti kasvava lähes 40 000 asukkaan kunta Länsi-Uudellamaalla. Kirkkonummen koko väestön ennustetaan kasvavan noin 7 600 henkilöllä vuoteen 2030 mennessä. Kirkkonummen väestön kasvulle on ominaista, että lapsiperheiden väestön määrä ei tule vähenemään, vaan jopa lisääntyy jonkin verran, mutta ikäihmisten määrän kasvu on voimakasta. Vuoteen 2030 mennessä yli 75-vuotiaiden määrä on kasvanut 1900:sta 6500:aan.
- Koska kansalaisten valinnanvapaus laajenee nykyisestä sote-uudistuksen myötä, Kirkkonummella sijaitsevaan hyvinvointikeskukseen voi hakeutua myös muiden kuntien asukkaita (esimerkiksi naapurikunnat).
- Hyvinvointikeskuksen puuttuminen Kirkkonummen kokoisesta kunnasta tarkoittaisi Länsi-Uudellamaalla suurta aluetta, josta puuttuisivat riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalvelut (vrt. Keski-Uusimaa, jossa alueeltaan pienemmissä kunnissa on terveyskeskukset).
- Kun tarkastellaan Uudenmaan eri osien väestön mahdollisuuksia saada tasavertaisesti tulevaisuudessa sosiaali- ja terveyspalveluita, turvaa Kirkkonummelle suunnitteilla oleva terveyskeskus 2020-2030-luvuilla noin 50 000 läntisen Uudenmaan asukkaalle mahdollisuuden saada varsin laajan valikoiman sote-palveluita. Esimerkiksi Keski-Uudellamaalla Järvenpäähän on juuri valmistunut hyvinvointikeskusta vastaava sote-palveluiden keskus. Järvenpää sijaitsee Keravan ja Hyvinkään ohella pääradan varrella tiiviiden raideyhteyksien päässä. Kirkkonummen sijainti rantaradan varrella on sinänsä hyvä, mutta raideliikenneyhteydet eivät kuitenkaan ole niin tiheät kuin pääradan varrella. Näin alueellisen tasapainon näkökulmasta tarkasteltuna laajan valikoiman sosiaali- ja terveydenhuollon avopalveluiden tarjoaminen kunnan keskustassa on kansalaisten näkökulmasta yhtä välttämätöntä ellei astetta välttämättömämpää kuin pääradan varren kunnissa.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden yhdenvertainen saatavuus ja saavutettavuus ovat uudistuksen keskeisiä lähtökohtia, jotka on ilmaistu

mm. 27.6.2016 julkaistun järjestämislakiluonnoksen 1 §:ssä. Kirkkonummelle sijoittuva keskus mahdollistaa näiden tavoitteiden toteutumisen kirkkonummelaisille ja laajemmin myös osalle muun läntisen Uudenmaan väestöä.

- Kirkkonummi on kaksikielinen kunta, jonka väestöstä lähes viidennes puhuu äidinkielenään ruotsia. Vastaavasti Kirkkonummen naapurikunnissa Siuntiossa ja Inkoossa on suhteellisesti ottaen vielä enemmän ruotsinkielistä väestöä. Näin ollen voidaan ennakoida, että Länsi-Uudenmaan ruotsinkielinen väestö tulisi vuodesta 2019 alkaen käyttämään enenevässä määrin Kirkkonummella sijaitsevan maakunnallisen hyvinvointikeskuksen monipuolisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja.

- Hyvinvointikeskushankkeessa on ennakoitu tulevaisuuden kehitystrendejä. Toimintamallien uudistamisen osalta Kirkkonummi teki yhdessä FCG:n kanssa hyvinvointikeskushankkeen toiminnallisen tarkastelun. Tässä yhteydessä kehiteltiin uutta palveluohjausmallia sekä ikäryhmäkohtaista asiakassegmentointia.

- Kirkkonummi on mukana sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojärjestelmä- ja toiminnanmuutoshankkeessa Apotissa. Apotti-hankkeessa on vahvasti mukana digitaalisten palvelujen ja omahoidon kehittäminen. Hyvinvointikeskushanke ja Apotti on synkronoitu toisiinsa.

- Nykyinen terveyskeskuskiinteistö on tullut elinkaarensa päähän, eikä se vastaa nykyaikaisia rakennusmääräyksiä. Myös monet muut perusturvan vuokraamista tiloista ovat samassa tilanteessa. Tilat ovat myös hajasijoitettu ympäri kuntaa. Asiakkaat joutuvat asioimaan useassa eri kiinteistössä. Huonokuntoisten tilojen johdosta on jouduttu siirtämään palveluja paikasta toiseen, mikä on heikentänyt asiakkaan saamaa palvelua. Samalla toiminnan tehokkuus kärsii. Eri toimintojen välisiä synergiaetuja ei juuri voida saavuttaa.

- Nykyisessä terveyskeskuskiinteistössä on pahoja sisäilmaongelmia. Monet terveyskeskuksen työntekijöistä oireilevat voimakkaasti ja muutamat henkilöt ovat joutuneet vaihtamaan työpaikkaa sisäilmaoireiden vuoksi. Henkilökunnan voimakas oireilu vaikeuttaa toimintaa, koska osa henkilökunnasta ei voi pitää vastaanottoja tietyissä huoneissa.

Poikkeusluvan myöntämisperusteluissa todetaan seuraava:
"Sosiaali- ja terveysministeriö on arvioinut esitetyn investointeja koskevan hakemuksen ja arvioinut, että se täyttää laissa mainitut kriteerit.

- Sosiaali- ja terveysministeriö toteaa, että hanke mahdollistaa sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnallisen integraation ja toteutuessaan hanke tukee asiakas- ja potilaslähtöistä toimintaa myös kuntaa laajemmalla alueella.

- Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että hankkeessa on huomioitu tuleva palvelutarve ja väestökehitys.

- Sosiaali- ja terveysministeriö toteaa, hanke mahdollistaa uusien toimintamallien kehittämisen ja toteuttamisen. Hankkeessa on huomioitu kotiin vietävät avopalvelut, sähköiset palvelut sekä tilojen joustomahdollisuus ja tilojen käyttö kolmannen sektorin tarjoamiin palveluihin kuntalaisille.

- Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että hanke korvaa osittain käyttökiellossa olevat nykyiset tilat sekä turvaa asiakkaille ja työntekijöille terveelliset ja turvalliset tilat.

Kunnanvaltuuston vuoden 2017 talousarviopäätöksessä (14.11.2016 § 120) hyväksyttiin hankkeelle investointimäärärahaa vuosille 2017-2019 yhteensä 21,5 miljoonaa euroa. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 27,3 miljoonaa euroa. Valtuuston hyväksymässä talousarviossa todetaan lisäksi, että hyvinvointikeskuksen toteutussuunnittelu käynnistetään kunnanvaltuuston erillispäätöksellä.

Perusturvan näkemyksen mukaan hankkeen etenemistä tulee kiirehtiä. Hankkeen avulla luodaan edellytykset sille, että sote-palveluiden järjestämisvastuun siirtyessä maakunnalle, maakunnalla on mahdollisuus tarjota perustason sote-avopalveluita integroidusti Kirkkonummen suurimmassa väestökeskittymässä eli keskustan alueella. Näin vältetään se, ettei Kirkkonummelle muodostu sote-palveluiden tyhjiötä 2020-luvulla. Perustason sosiaali- ja terveydenhuollon avopalveluiden hyvä saatavuus ja saavutettavuus ovat myös 2020-luvulla keskeisiä elinvoimatekijöitä.

Kunnassa on parasta aikaa meneillään investointihankkeen rahoitukseen liittyvä selvittely, jonka on määrä valmistua alkuvuodesta 2017.

Valmistelija: Perusturvajohtaja Liisa Ståhle p. 050 594 1749,
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi

Ehdotus

Perusturvajohtaja:

Perusturvalautakunta päättää kiirehtiä hyvinvointikeskushankkeen eteenpäin saattamista siten, että kunnanhallitus esittäisi kunnanvaltuustolle 2.2.2017 pidettävään valtuuston kokoukseen hyvinvointikeskuksen toteutussuunnittelun käynnistämistä välittömästi.

Päätös

Perusturvalautakunta:

Perusturvalautakunta päätti kiirehtiä hyvinvointikeskushankkeen eteenpäin saattamista siten, että kunnanhallitus esittäisi kunnanvaltuustolle 2.2.2017 pidettävään valtuuston kokoukseen hyvinvointikeskuksen toteutussuunnittelun käynnistämistä välittömästi.

Tiedoksi

Kunnanhallitukselle jatkokäsittelyyn

Muutoksenhakuohje

Muutoksenhakukielto (kuntalaki 91 §)
